

Örgütsel Çeviklik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Çeviklik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28227>

Özet

Örgütsel Çeviklik Ölçeği, Bülent Akkaya tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen doktora tezi kapsamında Türkçeye uyarlanmış bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle **teknogirişim** firmaları gibi dinamik ortamlarda faaliyet gösteren işletmelerin değişen pazar koşullarına, rekabet baskılarına ve teknolojik ilerlemelere karşı gösterdikleri adaptasyon, esneklik ve hızlı yanıt verme yeteneğini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir.

Ölçek, yöneticilerin liderlik tiplerinin, firmaların genel örgütsel çeviklik düzeyleri üzerindeki etkisini inceleyen kapsamlı bir ampirik çalışmanın temel nicel aracı olarak kullanılmıştır. Ölçek, 5'li Likert formatında derecelendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Çeviklik, Liderlik Tipleri, Teknogirişim, Teknopark, Uyarlama Ölçeği, İşletme Yönetimi, Kurumsal Performans.

Yazarlar

Bülent AKKAYA

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, işletmelerin çevresel değişimlere ne kadar hızlı ve etkin bir şekilde tepki verebildiklerini, yani sahip oldukları **örgütsel çeviklik** kapasitesini sistematik olarak ölçmektir. Bu kapasite, günümüzün hızla değişen küresel pazarlarında sürdürülebilir rekabet avantajı elde etmek için kritik bir öneme sahiptir.

Uyarlama çalışmasının özel amacı, **teknogirişim** ve Teknopark firmaları bağlamında, liderlik davranışlarının bu çeviklik düzeyini nasıl etkilediğini araştırmaktır. Bu sayede, hangi liderlik tarzlarının organizasyonel esnekliği ve adaptasyonu maksimize ettiği belirlenmek istenmiştir.

Yapı

Ölçek, yönetim bilimleri literatüründe merkezi bir rol oynayan **Örgütsel Çeviklik** (Organizational Agility) yapısının ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç temel boyutta incelenir: Algılama (değişimi ve fırsatları hızlıca fark etme), Karar Verme (hızla strateji belirleme) ve Eylem (kaynakları esnek bir şekilde uygulama ve yeniden düzenleme).

Örgütsel çeviklik, bir kuruluşun pazara hızlı yanıt verme, esneklik, hız ve yetkinlik unsurlarının birleşimi olarak tanımlanır. Ölçek, çalışanların ve yöneticilerin bu çeviklik unsurlarını ne ölçüde

sergilediklerini de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlamasına ilişkin geçerlik analizleri, Akkaya'nın (2017) doktora tezi içerisinde detaylı olarak sunulmuştur. Bu geçerlik çalışmaları, ölçeğin orijinal yapısının koruyup korumadığını ve ölçmek istediği kavramı kültürel bağlamda doğru bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamayı amaçlamıştır. Spesifik istatistiksel geçerlik katsayıları (örneğin, yapı geçerliliği ve ayrtı edici geçerlik değerleri) bu özet kaynakta belirtilmemiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığına dair güvenilirlik analizleri (genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı), Akkaya tarafından sunulan tezde yer almaktadır. Güvenirlik sonuçları, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermelidir. Tezde elde edilen örneklem verilerine dayanan spesifik güvenilirlik değerleri bu kaynakta sunulmamıştır.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal yapısının Türk örnekleminde doğrulanıp doğrulanmadığını test etmek amacıyla faktör analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısının (eğer varsa) korunduğunu veya Türkçe örneklem için yeni bir faktör yapısı ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemeye yöneliktir. Faktör yükleri, öz değerler ve varyans açıklamaları gibi detaylı bilgiler, tezin ilgili bölümlerinde mevcuttur.

Enstrüman Bilgileri

Test Type: Uyarlama Ölçeği (Adaptation Scale)

Format: 5'li Likert Ölçeği (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Language Available: Türkçe

Population Group: Teknogirişim firmalarının yöneticileri ve üst düzey çalışanları.

Age Group: Çalışan yetişkin nüfus.

Population Details: İzmir'deki Teknoparklarda faaliyet gösteren teknoloji odaklı firmalar üzerinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Nicel araştırma yöntemleri kapsamında anket tekniği kullanılarak veriler toplanmış ve istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Organizasyonel Esneklik, Yönetim Bilimleri, Stratejik Yönetim, Liderlik Etkisi, ?ç Tutarlılık, Ölçek Uyarlama.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: bulent.akkaya@cbu.edu.tr

Correspondence Address: Manisa Celal Bayar Üniversitesi (E-posta domainine dayalı tahmini kurum).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Akkaya tarafından 2017 yılında tamamlanan akademik bir çalışma (yayınlanmamış doktora tezi) için uyarlanmıştır. Akademik ve ticari olmayan kullanıcılar için ölçeğin sorumlu yazarı Bülent Akkaya ile e-posta yoluyla iletişime kurulması tavsiye edilmektedir.

Test Yılı: 2017 (Uyarlama ve Uygulama Yılı)

Kaynaklar

Akkaya, B. (2017). *Teknogirişim firmalarındaki yöneticilerin liderlik tiplerinin firmaların örgütsel çevikliğine etkisi: Teknopark firmaları üzerine bir araştırma*. (Yayınlanmamış doktora tezi). İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Bu teze ait açık erişim linki: acikerisim.ikc.edu.tr

Örgütsel Çeviklik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ NOT: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte doğrudan paylaşılmamıştır. **Örgütsel Çeviklik Ölçeği** maddelerinin tam ve orijinal içeriğine erişmek için, yukarıda referans verilen Akkaya'nın (2017) doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.